

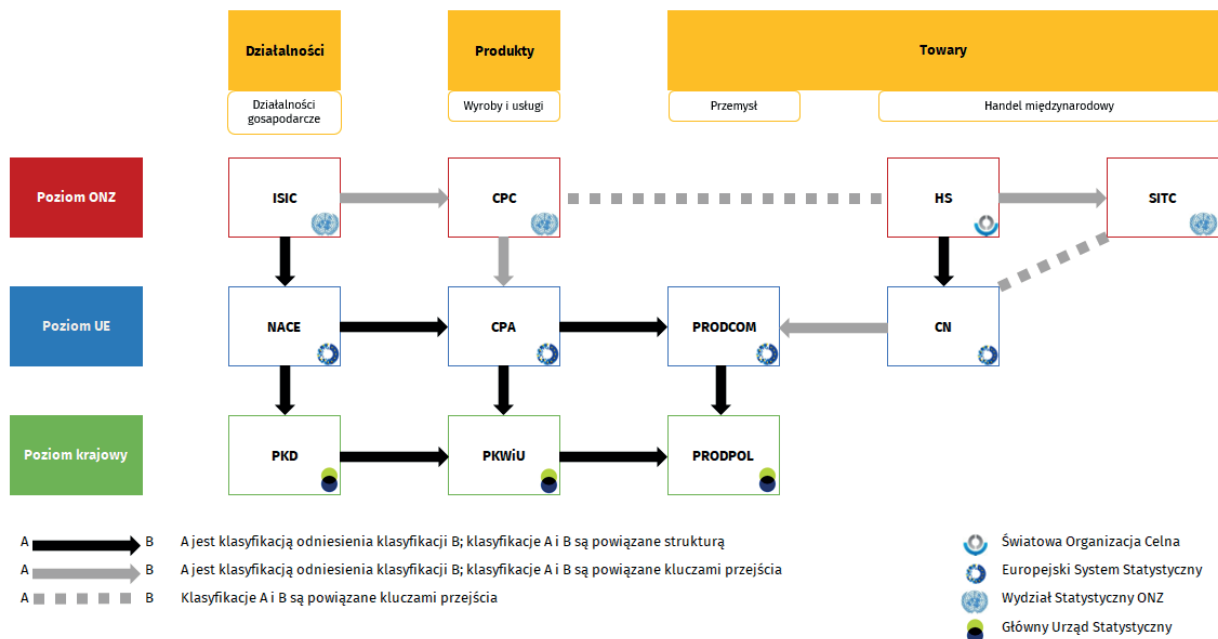
I. ZASADY METODYCZNE

1. Wprowadzenie i charakterystyka PKD

1.1. PKD i międzynarodowy system klasyfikacji gospodarczych

- Standardowe klasyfikacje statystyczne są ze sobą zharmonizowane, co pozwala na zachowanie wielopoziomowej porównywalności statystyk. Wyróżnia się zharmonizowanie klasyfikacji tego samego rodzaju w ramach systemów: ONZ, UE i systemów krajowych oraz zharmonizowanie klasyfikacji różnego rodzaju, czyli na przykład klasyfikacji działalności i produktów. Klasyfikacje tego samego rodzaju zachowują wzajemne powiązania pojęciowe, zakresowe i w większości przypadków kodowe, a wyróżniają się przede wszystkim rozwiniętą strukturą (rozbudowaną szczegółowością). Dotyczy to odpowiednio zharmonizowania ISIC, NACE i PKD oraz kolejno zharmonizowania CPC, CPA i PKWiU, a także zharmonizowania HS, CN. Tak zintegrowany system pozwala na porównywalność statystyk tworzonych w różnych dziedzinach statystycznych oraz na różnych poziomach (światowym, europejskim, krajowym).
- PKD 2025 zachowuje pełną spójność i porównywalność metodologiczną, pojęciową, zakresową i kodową do poziomu czterech cyfr z klasyfikacją NACE Rev.2.1. Piąty poziom klasyfikacji PKD został wprowadzony w celu wyodrębnienia rodzajów działalności charakterystycznych dla polskiej gospodarki i będących przedmiotem obserwacji statystycznej. W celu zapewnienia międzynarodowej porównywalności definicje i zasady metodyczne PKD są spójne z definicjami przyjętymi we wprowadzeniu do NACE.

Rysunek 1. System powiązań statystycznych klasyfikacji gospodarczych

- ISIC – Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Rodzajów Działalności (*International Standard Industrial Classification of all Economic Activities*);
- CPC – Centralna Klasyfikacja Produktów (*Central Product Classification*);
- HS – Zharmonizowany System Oznaczania i Kodowania Towarów (*Harmonized Commodity Description and Coding System*);
- SITC – Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Handlu (*Standard International Trade Classification*);
- NACE – Statystyczna Klasyfikacja Rodzajów Działalności Gospodarczych w Unii Europejskiej (*Statistical Classification of Economic Activities in the European Community*);
- CPA – Klasyfikacja Produktów wg Działalności (*Classification of Products by Activity*);
- PRODCOM – Nomenklatura produktów przemysłowych Unii Europejskiej (*Products of the Community*);
- CN – Scalona Nomenklatura Towarowa Handlu Zagranicznego (*Combined Nomenclature*);
- PKD – Polska Klasyfikacja Działalności;
- PKWiU – Polska Klasyfikacja Wyróbów i Usług;
- PRODPOL – Nomenklatura produktów przemysłowych stosowana w badaniach GUS.

1.2. Zakres, charakterystyka i struktura PKD

1.2.1. Klasyfikacje statystyczne

3. Klasyfikacje statystyczne grupują i organizują informacje w sposób zharmonizowany i systematyczny, w wyczerpujące i ustrukturyzowane wykazy grupowań, zdefiniowane zgodnie z zestawem kryteriów podobieństwa. Te wykazy grupowań mogą być przypisane do zmiennych obserwowanych w badaniach statystycznych lub danych administracyjnych i wykorzystywane do tworzenia i rozpowszechniania statystyk oraz ich analiz.
4. Klasyfikacje statystyczne charakteryzują się:
 - a) odzwierciedleniem zmian zachodzących w gospodarce,
 - b) zasadą jednoznaczności grupowań – każdy rodzaj działalności musi być zaklasyfikowany tylko do jednego grupowania klasyfikacji,
 - c) zasadami metodologicznymi, które pozwalają na spójne przyporządkowanie elementów do grupowań klasyfikacji.
5. Rozróżnia się dwa typy klasyfikacji:
 - a) płaskie – zbudowane tylko na jednym poziomie, to jest lista grupowań,
 - b) hierarchiczne – uporządkowane według więcej niż jednego poziomu agregacji. W klasyfikacjach hierarchicznych grupowania bezpośrednio podrzędne są ulokowane o 1 poziom niżej od grupowania bezpośrednio nadrzędnego. Grupowania klasyfikacji powinny zachować logiczną kolejność poziomów. Klasyfikacje hierarchiczne charakteryzują się coraz bardziej szczegółowym podziałem grupowań na kolejnych poziomach, co umożliwia gromadzenie i prezentowanie informacji na różnych poziomach agregacji.
6. PKD jest hierarchiczną krajową standardową klasyfikacją działalności gospodarczej, która przedstawia obszar działalności gospodarczych podzielonych w taki sposób, że dla każdej

jednostki statystycznej kod PKD może być przypisany w sposób jednoznaczny do każdej prowadzonej przez nią działalności gospodarczej.

7. Wyróżnia się także następujące rodzaje klasyfikacji:

- a) macierzyste – klasyfikacje gospodarcze i społeczne, które są wynikiem międzynarodowych porozumień potwierdzonych przez Komisję Statystyczną Narodów Zjednoczonych lub inne organizacje międzyrządowe, takie jak: Międzynarodowa Organizacja Pracy (ILO), Międzynarodowy Fundusz Walutowy (IMF), UNESCO, Światowa Organizacja Zdrowia (WHO), Światowa Organizacja Celną (WCO). Stąd klasyfikacje te otrzymały szeroką akceptację krajów wchodzących w skład tych organizacji oraz są polecane i rekomendowane jako wytyczne przy tworzeniu innych klasyfikacji. Mogą być używane jako wzorce do tworzenia bądź rewizji innych klasyfikacji, zarówno w odniesieniu do struktury, jak również cech i definicji poszczególnych grupowań,
- b) pochodne – są tworzone w oparciu o klasyfikacje macierzyste. Mogą być tworzone albo przez przyjęcie struktury i grupowań klasyfikacji macierzystej, a następnie przez wprowadzenie dodatkowych szczegółowych poziomów albo przegrupowanie lub agregację elementów z jednej lub kilku klasyfikacji macierzystych. Klasyfikacje pochodne są często dostosowane do użytku na poziomie krajowym lub wielonarodowym,
- c) powiązane – to klasyfikacje, które częściowo odnoszą się do klasyfikacji macierzystych bądź są powiązane z klasyfikacjami macierzystymi jedynie na określonych poziomach struktury.

PKD 2025 jest klasyfikacją pochodną w stosunku do klasyfikacji macierzystej – NACE Rev. 2.1.

1.2.2. Zakres PKD

8. Podmioty prowadzące ten sam rodzaj działalności są sklasyfikowane w tym samym grupowaniu PKD, niezależnie od tego, czy są one przedsiębiorstwem posiadającym osobowość prawną, własnością prywatną czy skarbu państwa, czy jednostka zagraniczna jest przedsiębiorstwem macierzystym, czy nie i czy przedsiębiorstwo macierzyste składa się z więcej niż jednego zakładu, czy nie. W związku z powyższym PKD nie wprowadza odrębnych grupowań ze względu na formę własności podmiotu, rodzaj organizacji prawnej czy sposobu działania (z wyjątkiem grupowań grup 64.2 i 64.3), ponieważ te kryteria nie są związane z charakterystyką samej działalności.

Podobnie jest w przypadku działalności wytwórczych, które są klasyfikowane w tym samym grupowaniu, niezależnie od tego, czy praca jest wykonywana w sposób zautomatyzowany (maszynowo) czy ręcznie, czy jest ona wykonywana w zakładzie produkcyjnym czy na przykład w domu.

PKD na ogół nie wprowadza rozróżnienia między działalnością rynkową i nierynkową. Podział działalności gospodarczych według tego kryterium jest użyteczny w przypadku, gdy dane dotyczące wartości dodanej są zbierane zarówno dla działalności rynkowych jak i nierynkowych. Nierynkowe działalności usługowe są najczęściej wykonywane przez administrację publiczną i instytucje *non-profit*, świadczące usługi w zakresie obronności, zabezpieczeń społecznych, edukacji, zdrowia, opieki społecznej i tym podobne.

1.2.3 Struktura i kodowanie PKD

9. Struktura PKD 2025

- Poziom pierwszy – SEKCJA – jest oznaczony symbolem jednoliterowym, dzieli ogólną zbiorowość na 22 grupowania rodzajów działalności, na które składają się czynności związane ze sobą z punktu widzenia tradycyjnie ukształtowanego, ogólnego podziału pracy,
- Poziom drugi – DZIAŁ – oznaczony jest dwucyfrowym kodem numerycznym, dzieli ogólną zbiorowość na 87 grupowań rodzajów działalności, na które składają się czynności według cech mających zasadnicze znaczenie zarówno przy określaniu stopnia podobieństwa, jak i przy rozpatrywaniu powiązań występujących w gospodarce narodowej (na przykład w tablicach przepływów międzygałęziowych),
- Poziom trzeci – GRUPA – jest oznaczony trzycyfrowym kodem numerycznym, obejmuje 287 grupowań rodzajów działalności dające się wyodrębnić z punktu widzenia procesu produkcyjnego, przeznaczenia produkcji bądź też charakteru usługi lub charakteru odbiorcy tych usług,
- Poziom czwarty – KLASA – jest oznaczony czterocyfrowym kodem numerycznym, obejmuje 651 grupowań rodzajów działalności dających się wyodrębnić przede wszystkim z punktu widzenia specjalizacji procesu produkcyjnego, czy też działalności usługowej,
- Poziom piąty – PODKLASA – jest oznaczony pięciznakowym kodem alfanumerycznym i obejmuje 728 grupowań. Jeżeli na poziomie krajowym nie wprowadzono dodatkowego podziału na poziomie podklasy w stosunku do poziomu międzynarodowego (klasa=podklase), podklasę taką oznaczono literą Z.

Rysunek 2. Poziomy klasyfikacji PKD 2025

10. W rejestrach urzędowych podmioty gospodarcze należy klasyfikować na najniższym poziomie PKD – na poziomie podklasy, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.
11. Sekcje w klasyfikacji PKD oznaczone są symbolem jednoliterowym. Kody identyfikujące działy, grupy, klasy i podklasy zapisane są jedynie cyfrowo, natomiast symbole jednoliterowe sekcji nie występują w samych kodach. Na przykład działalność „Produkcja biopaliw płynnych” jest identyfikowana kodem 20.51.Z, gdzie 20 jest kodem działu, 20.5

jest kodem grupy, 20.51 jest kodem klasy i 20.51.Z jest kodem podklasy; a symbol literowy „C” sekcji, do której należy ta podklasa, nie pojawia się w tym kodzie.

Kod poziomu sekcji nie jest zintegrowany z kodem PKD, który identyfikuje dział, grupę, klasę i podklasę opisującą określoną działalność.

12. Działy są kodowane kolejno. Przewidziano jednak pewne „luki”, aby umożliwić wprowadzenie dodatkowych działów bez całkowitej zmiany kodowania PKD. W tym celu następujące numery kodów działów pozostały niewykorzystane w PKD 2025: 04, 34, 40, 44, 45, 48, 54, 57, 67, 76, 83 i 89.
13. Grupy, klasy i podklasy opisane dopiskiem „gdzie indziej niesklasyfikowane” charakteryzują się cyfrą 9 (na przykład grupa 30.9 „Produkcja sprzętu transportowego, gdzie indziej niesklasyfikowana”, klasa 30.99 „Produkcja pozostałego sprzętu transportowego, gdzie indziej niesklasyfikowana” i podklasa 30.99.Z „Produkcja pozostałego sprzętu transportowego, gdzie indziej niesklasyfikowana”).

2. Kryteria i definicje przyjęte w celu opracowania PKD 2025

14. W PKD przyjęto kryteria dotyczące sposobu agregowania do jednego grupowania lub podziału do różnych grupowań działalności podmiotów gospodarczych, które mają na celu zapewnienie, że podklasy te będą odpowiednie dla poprawnego zaklasyfikowania działalności gospodarczej. Należy mieć na uwadze, że nazwy grupowań mają charakter skrótowy, natomiast ich zakres jest określony przez wyjaśnienia zgodne z NACE rev. 2.1, a zastosowana terminologia nie zawsze odnosi się do krajowych uregulowań prawnych, które mogą się zmieniać.
15. Podklasy PKD są zdefiniowane w sposób spełniający następujące dwa warunki:
 - a) działalności charakteryzujące daną podklasę obejmują czynności wykonywane przez podmiot, którego działalność przeważająca jest zaklasyfikowana do tej podklasy,
 - b) podklasa obejmuje podmioty, które wykonują działalności charakteryzujące daną podklasę.
16. Warunki te są wymagane, aby działalność podmiotów mogła być klasyfikowana w sposób jednoznaczny i łatwy w zależności od rodzaju wykonywanych czynności oraz aby działalności wykonywane przez podmioty wchodzące w skład danej podklasy były jak najbardziej zbliżone do siebie.
17. Działalność gospodarcza ma miejsce wówczas, gdy czynniki takie jak: surowce, wyposażenie, siła robocza, technologia produkcji, sieci informacyjne lub produkty są powiązane w celu wytworzenia określonego wyrobu lub świadczenia usługi. Działalność jest określona przez produkty wejściowe (wyroby lub usługi), proces technologiczny oraz przez produkty wyjściowe. Odstępstwem od tej definicji działalności gospodarczej jest grupa 64.2 „Działalność spółek holdingowych i spółek pozyskujących finansowanie na rzecz innych podmiotów” i grupa 64.3 „Działalność trustów, funduszy i podobnych instytucji finansowych”, które nie mają żadnej z powyższych cech i są przypisane według rodzaju podmiotu gospodarczego (a nie działalności).
18. Działalność może polegać na prostym procesie (na przykład tkactwo), ale może również dotyczyć całego szeregu „pod-procesów”, gdzie każdy z nich jest wymieniony w różnych podklasach, klasach, grupach, działach, a nawet sekcjach klasyfikacji (na przykład produkcja samochodów polega na takich działalnościach jak odlewanie, kucie, spawanie, montaż, malowanie i tym podobne). Jeżeli proces produkcyjny jest zintegrowanym szeregiem poszczególnych działalności, całość jest traktowana jako jedna działalność

gospodarcza. Ponadto w przypadku produkcji półproduktów często przy klasyfikowaniu przywiązuje się największą wagę do składu fizycznego, a także etapu wytwarzania wyrobów, natomiast w przypadku wyrobów o skomplikowanych procesach produkcyjnych, zastosowanie końcowe, technika i organizacja produkcji przedmiotów są często traktowane priorytetowo przed ich fizycznym składem.

19. Technologia nie jest ogólnym kryterium definiowania działalności gospodarczej w PKD. Na przykład technologie finansowe (*FinTech*) zapewniają, poprawiają lub zwiększają dostęp przez szerokie wykorzystanie cyfryzacji w usługach finansowych, które były już świadczone w przeszłości, choć przy użyciu mniej zaawansowanych technologii niż istniejące obecnie. Działalność pośrednictwa finansowego należy zaklasyfikować do sekcji L „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”, natomiast działalność polegającą na świadczeniu technologii cyfrowej wspomagającej świadczenie usług finansowych zostanie zaklasyfikowana do sekcji K „Działalność usługowa w zakresie telekomunikacji, programowania komputerowego, doradztwa, infrastruktury obliczeniowej oraz pozostała działalność usługowa w zakresie informacji”.
20. PKD 2025 nie uwzględnia sposobu i miejsca handlu towarami. Struktura PKD dla sprzedaży detalicznej i hurtowej opiera się na sprzedawanym produkcie, bez względu na to, czy wyrób jest sprzedawany w sklepie stacjonarnym lub online, na straganach i targowiskach, czy za pośrednictwem urządzeń (na przykład automatów sprzedających).

3. Zasady klasyfikowania działalności gospodarczych

3.1. Działalność przeważająca, drugorzędna i pomocnicza

21. W praktyce większość podmiotów gospodarczych prowadzi kilka rodzajów działalności (działalność przeważającą, drugorzędną lub pomocniczą), które mogą mieścić się w zakresie różnych grupowań PKD. W związku z tym, w celu zaklasyfikowania działalności prowadzonej przez podmiot do danego poziomu (grupowania) klasyfikacji PKD, niezbędne jest określenie działalności przeważającej.

3.1.1. Działalność przeważająca

22. Przeważającą działalnością podmiotu jest działalność posiadająca największy udział wskaźnika (na przykład wartości dodanej, produkcji brutto, wartości sprzedaży, wielkości zatrudnienia lub wynagrodzeń) charakteryzującego ten podmiot. W badaniach statystycznych zalecanym wskaźnikiem służącym do określenia przeważającej działalności jest wartość dodana. Pojęcie to stosowane w statystyce publicznej jest rozumiane jako przyrost wartości dóbr w wyniku określonego procesu produkcji lub tworzenia usług. W działalności gospodarczej jest to różnica między całkowitym przychodem ze sprzedaży a całkowitymi kosztami zasobów zewnętrznych zużytych do produkcji (surowców, energii i usług zewnętrznych).
23. Działalność przeważająca jest identyfikowana zgodnie z metodą góra-dół i niekoniecznie stanowi 50% lub więcej całkowitej wartości dodanej podmiotu.
24. Do określenia przeważającej działalności podmiotu gospodarczego, należy określić rodzaje prowadzonej przez podmiot działalności i odpowiadający im udział w wartości dodanej. Czasami nie jest możliwe uzyskanie informacji na temat wartości dodanej związanej z prowadzoną działalnością, a klasyfikację działalności należy określić przez wskaźniki pomocnicze, takie jak: produkcja brutto podmiotu, którą można przypisać wyrobom lub usługom związanym z każdą działalnością, wartość sprzedaży lub obrotu tych grup produktów należących do każdej działalności, płace i wynagrodzenia (lub dochody osób

prowadzących działalność na własny rachunek) oraz amortyzacja wynikająca z różnych rodzajów działalności, liczba pracowników zaangażowanych w różne rodzaje działalności gospodarczej podmiotu, czy czas przepracowany przez pracowników przypisany do różnych działalności podmiotu.

25. Wymienione wskaźniki pomocnicze powinny być stosowane jako wskaźniki zastępcze dla nieznanymi danych o wartości dodanej, aby uzyskać jak najlepsze przybliżenie do wyniku, który zostałby uzyskany na podstawie danych o wartości dodanej. Zastosowanie wskaźników pomocniczych nie zmienia metod stosowanych do określenia przeważającej działalności, ponieważ są to jedynie operacyjne przybliżenia danych o wartości dodanej. Stosując na przykład sprzedaż (obróć) jako wskaźnik pomocniczy dla wartości dodanej, należy uznać, że w niektórych przypadkach obrót i wartość dodana nie są proporcjonalne. Na przykład obroty w handlu mają zwykle znacznie niższy udział wartości dodanej niż obroty w produkcji. Nawet w produkcji związek między sprzedażą a wynikającą z tego wartością dodaną może się różnić w zależności od rodzaju działalności.
26. Podmioty mogą zmieniać swoją przeważającą działalność jednorazowo lub stopniowo w ciągu danego czasu z powodu czynników sezonowych lub decyzji o zmianie profilu produkcji. Chociaż wszystkie te przypadki wymagają zmiany w zaklasyfikowaniu podmiotu, zbyt częste zmiany działalności przeważającej mogą prowadzić do niespójności między statystykami krótkoterminowymi (miesięcznymi i kwartalnymi) i długoterminowymi, co utrudnia ich interpretację.
27. Za każdym razem, gdy podmiot wykonuje dwie działalności przyczyniające się do około 50% wartości dodanej, ustanowiono zasadę stabilności, aby uniknąć częstych zmian, które nie odzwierciedlają istotnych zmian w działalności gospodarczej podmiotu. Zgodnie z tą zasadą zmiana przeważającej działalności powinna być dokonana w przypadku gdy ta, która wcześniej nie została zidentyfikowana jako działalność przeważająca, stale stanowiła mniej niż 50% wartości dodanej przez co najmniej dwa kolejne lata.

3.1.2. Działalność drugorzędna

28. Działalność drugorzędna jest każdym innym rodzajem działalności podmiotu, której produkty są wyrobami lub usługami wykonywanymi na zlecenie. Podmiot może wykonywać wiele działalności drugorzędnych.

3.1.3. Działalność pomocnicza

29. Należy wprowadzić rozróżnienie między działalnością przeważającą i drugorzędną, z jednej strony, oraz działalnością pomocniczą, z drugiej. Działalności przeważająca i drugorzędne są zazwyczaj wykonywane przy wsparciu pewnej liczby działalności pomocniczych, takich jak: księgowość, magazynowanie, zaopatrzenie, promocja sprzedaży, naprawa i konserwacja i tym podobne. Tak więc działalności pomocnicze to te, które są wykonywane wyłącznie po to, by wesprzeć działalność przeważającą lub drugorzędną podmiotu, przez dostarczanie wyrobów lub usług na potrzeby wyłącznie tego podmiotu.
30. Działalność ma charakter pomocniczy, jeżeli spełnia wszystkie następujące warunki:
 - a) służy wyłącznie podmiotowi,
 - b) nakłady na działalność pomocniczą stanowią koszt podmiotu,
 - c) produkty wyjściowe (zazwyczaj usługi, rzadziej wyroby) nie stanowią części produktu finalnego podmiotu i nie generują nakładów brutto na środki trwałe.

31. Do działalności pomocniczej nie zalicza się na przykład:

- a) produkcji wyrobów i usług stanowiących część nakładów, na przykład robót budowlanych wykonywanych na własny rachunek, które są odrębnie sklasyfikowane w budownictwie, jeżeli takie dane są dostępne, produkcji oprogramowania wyłącznie do użytku wewnętrznego dla podmiotu gospodarczego,
- b) wytwarzania produktów sprzedawanych na rynku, nawet jeżeli część tej produkcji jest wykorzystywana na potrzeby przedsiębiorstwa w związku z prowadzoną przeważającą działalnością,
- c) produkcji wyrobów lub usług, które następnie stają się integralną częścią produktu będącego efektem działalności przeważającej lub drugorzędnej (na przykład produkcja opakowań w celu pakowania wyrobów własnych wytwarzanych przez to przedsiębiorstwo),
- d) wytwarzania energii (przez elektrownię lub kotłownię), nawet jeżeli efekt produkcji jest w całości zużywany przez jednostki macierzyste,
- e) zakupu wyrobów przeznaczonych do dalszej sprzedaży w niezmienionym stanie (bez przetworzenia),
- f) działalności badawczo-rozwojowej, ponieważ tego rodzaju działalność nie wytwarza usług wykorzystywanych w trakcie bieżącej produkcji.

3.2. Podstawowe zasady klasyfikacji

32. Podmiot może prowadzić jeden lub kilka rodzajów działalności, które mogą mieścić się odpowiednio w zakresie jednej lub kilku różnych podklas PKD.
33. Wszystkie rodzaje działalności wykonywane przez dany podmiot są brane pod uwagę przy określaniu jego działalności przeważającej, ale do klasyfikacji podmiotu wykorzystuje się tylko działalność przeważającą. Przypisanie kodu PKD jest dokonywane w oparciu o zasady budowy klasyfikacji, schemat klasyfikacji, wyjaśnienia, decyzje podejmowane przez komitet NACE (EUROSTAT), klucze powiązań oraz odniesienia do innych systemów klasyfikacyjnych, takich jak: ISIC, CPA/PKWiu, HS, CN i tym podobnych.
34. W przypadku gdy podmiot wykonuje tylko jedną działalność gospodarczą, działalność przeważająca jest określana grupowaniem PKD, które opisuje tę działalność. Jeżeli podmiot wykonuje wiele działalności gospodarczych, działalność przeważająca jest określana na podstawie wskaźnika odnoszącego się do każdej działalności, na przykład wartości dodanej, produkcji brutto, wartości sprzedaży, wielkości zatrudnienia lub wynagrodzeń. Przy czym zalecanym wskaźnikiem jest wartość dodana.

3.3. Zasady klasyfikowania wielorakich i zintegrowanych działalności

35. Może się zdarzyć, że znaczny udział procentowy działalności podmiotu będzie obejmował więcej niż jedno grupowanie PKD. Może to wynikać z pionowej integracji działalności (na przykład ścinanie drzew połączone z produkcją tarcicy lub produkcja tekstyliów połączona z późniejszą produkcją odzieży) lub poziomej integracji działalności (na przykład prowadzenie sprzedaży hurtowej i detalicznej przez ten sam podmiot) lub z każdej innej kombinacji działalności, które nie mogą być traktowane oddzielnie. Wówczas podmiot powinien być klasyfikowany zgodnie z poniższymi zasadami. Jeżeli nie można określić wartości dodanej w odniesieniu do danej działalności, można zastosować kryteria określone powyżej, pod warunkiem że ich zastosowanie do różnych rodzajów działalności jest spójne.
36. Jeżeli podmiot wykonuje działalności przypisane jedynie do dwóch grupowań PKD, zawsze jedna z działalności będzie stanowiła więcej niż 50% wartości dodanej. Działalność

stanowiąca więcej niż 50% wartości dodanej jest przeważającą działalnością i określa miejsce zaklasyfikowania podmiotu.

37. W przypadku bardziej złożonym, gdy podmiot wykonuje więcej niż dwa rodzaje działalności ujęte w więcej niż dwóch grupowaniach PKD, gdzie żadna z nich nie stanowi więcej niż 50% wartości dodanej, sklasyfikowanie działalności tego podmiotu powinno nastąpić przy zastosowaniu metody góra-dół.

3.3.1. Zasady klasyfikowania działalności pionowo zintegrowanych

38. Integracja pionowa działalności występuje wówczas, gdy poszczególne etapy produkcji są wykonywane sukcesywnie przez ten sam podmiot, gdy wynik jednego procesu produkcji jest początkiem kolejnego. Przykładami integracji pionowej mogą być: ścinanie drzew połączone z produkcją tarcicy, wydobycie gliny połączone z cegielnią, przygotowanie terenu do wykopalisk archeologicznych, związanych z inwestycjami budowlanymi lub produkcja włókien syntetycznych z produkcją tkanin.
39. Przy stosowaniu PKD integracja pionowa powinna być traktowana jak każda inna forma wielorakiej działalności, co oznacza, że działalnością przeważającą podmiotu jest działalność posiadająca największy udział wartości dodanej, zgodnie z metodą góra-dół.
40. Jeżeli wartości dodanej lub wskaźników pomocniczych nie można określić dla poszczególnych etapów procesu zintegrowanego pionowo bezpośrednio na podstawie rachunków sporządzonych przez sam podmiot, można zastosować porównania z podobnymi podmiotami (na przykład na podstawie cen rynkowych produktów pośrednich i końcowych).

3.3.2. Zasady klasyfikowania działalności poziomo zintegrowanych

41. Działalności poziomo zintegrowane występują wtedy, gdy działalności są wykonywane równoległe przy użyciu tych samych środków produkcji. W tych przypadkach należy również stosować metodę góra-dół.

3.3.3. Metoda góra-dół

42. Metoda góra-dół jest oparta na zasadzie hierarchicznej – zaklasyfikowanie podmiotu na najniższym poziomie klasyfikacyjnym musi być zgodne z zaklasyfikowaniem podmiotu na wyższych poziomach struktury. W związku z tym proces klasyfikowania rozpoczyna się od zidentyfikowania odpowiedniego grupowania na najwyższym poziomie i następnie schodzenia w dół przez kolejne poziomy klasyfikacyjne w następujący sposób:

- a) należy zidentyfikować sekcję, która posiada najwyższy udział w wartości dodanej,
- b) w ramach wybranej sekcji należy zidentyfikować dział, który posiada najwyższy udział w wartości dodanej w ramach tej sekcji,
- c) w ramach wybranego działu należy zidentyfikować grupę, która posiada najwyższy udział w wartości dodanej w ramach tego działu,
- d) w ramach wybranej grupy należy zidentyfikować klasę, która posiada najwyższy udział w wartości dodanej w ramach tej grupy,
- e) w ramach wybranej klasy należy zidentyfikować podklasę, która posiada najwyższy udział w wartości dodanej w ramach tej klasy.

43. UWAGA: W przypadku sekcji G „Handel hurtowy i detaliczny” jest wymagane szczególne zastosowanie metody góra-dół.

Tabela 1. Przykład zastosowania metody góra-dół w przypadku podmiotu prowadzącego kilka działalności (udziały w wartości dodanej realizowanej przez podmiot)

Sekcja	Dział	Grupa	Klasa	Podklasa	Opis podklasy	Udział
C	25	25.9	25.91	25.91.Z	Produkcja pojemników metalowych	10%
	28	28.1	28.11	28.11.Z	Produkcja silników i turbin, z wyłączeniem silników lotniczych, samochodowych i motocyklowych	6%
		28.2	28.24	28.24.Z	Produkcja narzędzi ręcznych mechanicznych	5%
		28.9	28.93	28.93.Z	Produkcja maszyn stosowanych w przetwórstwie żywności, tytoniu i produkcji napojów	23%
			28.95	28.95.Z	Produkcja maszyn dla przemysłu papierniczego	8%
G	46	46.1	46.14	46.14.Z	Działalność agentów zajmujących się sprzedażą hurtową maszyn, urządzeń przemysłowych, statków i samolotów	7%
		46.6	46.61	46.61.Z	Sprzedaż hurtowa maszyn i urządzeń rolniczych oraz dodatkowego wyposażenia	28%
N	71	71.1	71.12	71.12.B	Pozostała działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne	13%

W celu zastosowania metody góra-dół, należy w pierwszej kolejności zidentyfikować główną sekcję spośród:

- sekcji C – „PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE”, składającej się z udziałów procentowych: $10\% + 6\% + 5\% + 23\% + 8\% = 52\%$,
- sekcji G – „HANDEL HURTOWY I DETALICZNY”, składającej się z udziałów procentowych: $7\% + 28\% = 35\%$,
- sekcji N – „DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA”, składającej się z udziałów procentowych: 13%.

Największy udział procentowy posiada sekcja C o wartości 52%, dlatego należy zidentyfikować główny dział w ramach tej sekcji spośród:

- działu 25 – „Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń”, składającego się z udziałów procentowych: 10%,
- działu 28 – „Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana”, składającego się z udziałów procentowych: $6\% + 5\% + 23\% + 8\% = 42\%$.

Największy udział procentowy posiada dział 28 o wartości 42%, dlatego należy zidentyfikować główną grupę w ramach tego działu spośród:

- grupy 28.1 – „Produkcja maszyn ogólnego przeznaczenia”, składającej się z udziałów procentowych: 6%,
- grupy 28.2 – „Produkcja pozostałych maszyn ogólnego przeznaczenia”, składającej się z udziałów procentowych: 5%,
- grupy 28.9 – „Produkcja pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia”, składającej się z udziałów procentowych: $23\% + 8\% = 31\%$.

Największy udział procentowy posiada grupa 28.9 o wartości 31%, dlatego należy zidentyfikować główną klasę w ramach tej grupy spośród:

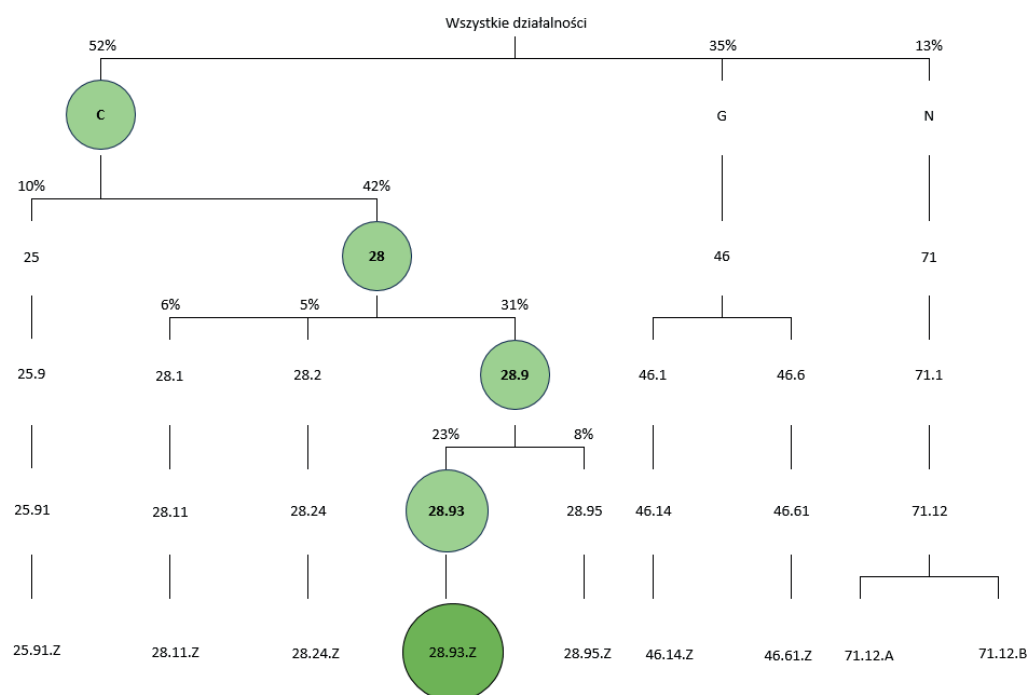
- klasy 28.93 – „Produkcja maszyn stosowanych w przetwórstwie żywności, tytoniu i produkcji napojów”, składającej się z udziałów procentowych: 23%,
- klasy 28.95 – „Produkcja maszyn dla przemysłu papierniczego”, składającej się z udziałów procentowych: 8%.

Największy udział procentowy posiada klasa 28.93 o wartości 23%, dlatego należy zidentyfikować główną podklasę w ramach tej klasy (w tym przypadku klasa=podklasie):

Podklasa 28.93.Z „Produkcja maszyn stosowanych w przetwórstwie żywności, tytoniu i produkcji napojów”.

Zatem właściwą podklasą jest 28.93.Z „Produkcja maszyn stosowanych w przetwórstwie żywności, tytoniu i produkcji napojów”, mimo że podklasą posiadającą największy udział w wartości dodanej jest 46.61.Z „Sprzedaż hurtowa maszyn i urządzeń rolniczych oraz dodatkowego wyposażenia”.

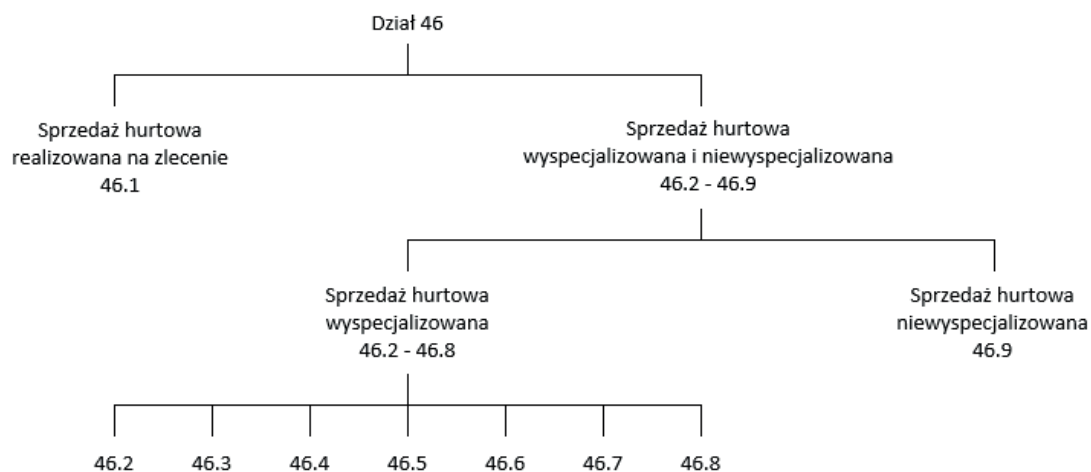
Rysunek 3. Ilustracja przykładowej ścieżki decyzyjnej

3.3.4. Metoda góra-dół w odniesieniu do działalności w zakresie handlu hurtowego i detalicznego

44. Rozróżniamy handel hurtowy i detaliczny. Może się zdarzyć, że podmiot prowadzi zintegrowane poziomo działalności handlowe pod różnymi możliwymi postaciami: sprzedaż zarówno hurtową jak i detaliczną, sprzedaż różnego rodzaju towarów. W przypadku, gdy prowadzona przez podmiot sprzedaż towarów na poziomie podklasy nie stanowi co najmniej 50% wartości dodanej, wówczas zastosowanie metody góra-dół wymaga szczególnej uwagi i rozważenia dodatkowych poziomów.
45. Rozważając zaklasyfikowanie podmiotu w dziale 46 „Handel hurtowy”, w pierwszej kolejności należy określić czy sprzedaż hurtowa jest realizowana na zlecenie – wtedy właściwą grupą jest 46.1 (podmiot nie przejmuje własności towarów, którymi handluje). Natomiast w przypadku, gdy sprzedaż hurtowa nie jest wykonywana na zlecenie, wtedy podmiot należy klasyfikować do odpowiedniej grupy z przedziału 46.246.9 (podmiot przejmuje własność sprzedanych towarów). W związku z tym pierwsza decyzja dotyczy przydziału podmiotu do jednego z tych agregatów, w oparciu o zasadę wartości dodanej. Jeżeli wybór padnie na poziom agregacji 46.246.9, wówczas drugi krok polega na wyborze między sprzedażą „niewyspecjalizowaną” a „wyspecjalizowaną”. Ostatecznie wybór dotyczący odpowiednich grup, klas i podklas powinien odbywać się zawsze zgodnie z metodą góra-dół.

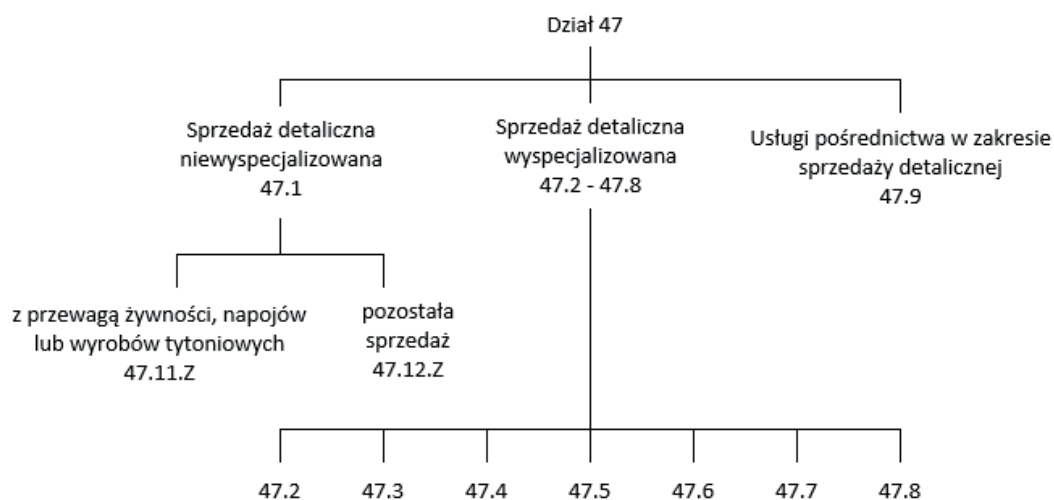
Rysunek 4. Schemat decyzyjny używany w celu przyporządkowania podmiotu do określonego grupowania w dziale 46 „Handel hurtowy”

Dalsze podziały dokonywane są zgodnie z asortymentem sprzedawanych produktów

46. Rozważając zaklasyfikowanie podmiotu w dziale 47 „Handel detaliczny” w pierwszej kolejności należy określić czy sprzedaż detaliczna jest realizowana poprzez pośrednictwo grupa 47.9, czy nie dwa inne agregaty działu 47 (47.1 i 47.2-47.8). Jeżeli wybór zostanie dokonany na poziomie agregacji innej niż pośrednictwo, wówczas drugi krok polega na wyborze pomiędzy sprzedażą „niewyspecjalizowaną” – grupa 47.1 a „wyspecjalizowaną” – grupy 47.2–47.8. Ostatecznie wybór dotyczący odpowiednich grup, klas i podklas powinien odbywać się zawsze zgodnie z metodą góra-dół.

Rysunek 5. Schemat decyzyjny wykorzystywany przy klasyfikacji podmiotu do określonego grupowania w dziale 47 „Handel detaliczny”

3.3.5. Handel wyspecjalizowany i niewyspecjalizowany

47. Zarówno w handlu hurtowym jak i detalicznym rozróżnienie na “wyspecjalizowany” jak i “niewyspecjalizowany” zależy od liczby podklas, do których można zaliczyć sprzedawane towary, przy czym udział każdej z podklas stanowi co najmniej 5% (i nie więcej niż 50%) wartości dodanej:

- a) jeżeli sprzedaż towarów można przyporządkować do maksymalnie czterech podklas w jakiegokolwiek z grup 46.246.8 (dla sprzedaży hurtowej) lub 47.247.8 (dla sprzedaży detalicznej), podmiot jest klasyfikowany w ramach handlu wyspecjalizowanego. Konieczne jest wówczas określenie działalności przeważającej, z zastosowaniem metody góra-dół na podstawie wartości dodanej, wybierając najpierw grupę a następnie klasę i podklasę w ramach tej grupy.

Tabela 2. Przykładowe zaklasyfikowanie sprzedaży detalicznej opisanej w pkt. a

Grupa	Klasa	Podklasa	Nazwa podklasy	Przypadek A	Przypadek B	Przypadek C
47.2	47.21	47.21.Z	Sprzedaż detaliczna owoców i warzyw	30%	30%	20%
	47.25	47.25.Z	Sprzedaż detaliczna napojów alkoholowych i bezalkoholowych	5%	15%	5%
47.6	47.62	47.62.Z	Sprzedaż detaliczna gazet i pozostałych periodyków oraz artykułów papierniczych	45%	40%	35%
47.7	47.75	47.75.Z	Sprzedaż detaliczna kosmetyków i artykułów toaletowych	20%	15%	40%
			ostateczne zaklasyfikowanie podmiotu	podklasa 47.62.Z	podklasa 47.21.Z	podklasa 47.75.Z

W tabeli 2 w celu ostatecznego zaklasyfikowania sprzedaży towarów, przyporządkowanej do czterech podklas, należy określić największy udział procentowy w ramach grupy:

– **przypadek A:**

grupa 47.2 (na którą składają się klasy 47.21 i 47.25, podklasy 47.21.Z i 47.25.Z), stanowi 30% + 5% = 35%,

grupa 47.6 (na którą składa się klasa 47.62, podklasa 47.62.Z), stanowi 45%,

grupa 47.7 (na którą składa się klasa 47.75, podklasa 47.75.Z), stanowi 20%.

Zatem właściwą grupą jest 47.6 o wartości 45%, a ostateczne zaklasyfikowanie sprzedaży towarów jest w podklasie **47.62.Z** o wartości 45%.

– **przypadek B:**

grupa 47.2, na którą składają się klasy 47.21 i 47.25, podklasy 47.21.Z i 47.25.Z, stanowi 30% + 15% = 45%,

grupa 47.6, na którą składa się klasa 47.62, podklasa 47.62.Z, stanowi 40%,

grupa 47.7, na którą składa się klasa 47.75, podklasa 47.75.Z, stanowi 15%.

Zatem właściwą grupą jest 47.2 o wartości 45%, a ostateczne zaklasyfikowanie podmiotu jest w podklasie **47.21.Z** o wartości 30%.

– **przypadek C:**

grupa 47.2, na którą składają się klasy 47.21 i 47.25, podklasy 47.21.Z i 47.25.Z, stanowi 20% + 5% = 25%,

grupa 47.6, na którą składa się klasa 47.62, podklasa 47.62.Z, stanowi 35%,

grupa 47.7, na którą składa się klasa 47.75, podklasa 47.75.Z, stanowi 40%.

Zatem właściwą grupą jest 47.7 o wartości 40%, a ostateczne zaklasyfikowanie podmiotu jest w podklasie **47.75.Z** o wartości 40%.

- b) jeżeli sprzedaż towarów można przyporządkować do pięciu lub więcej podklas z grup 46.246.8 (dla sprzedaży hurtowej) lub 47.247.8 (dla sprzedaży detalicznej), podmiot powinien być klasyfikowany w ramach handlu niewyspecjalizowanego (46.9 lub 47.1). Na przykład w handlu detalicznym jest zatem przypisany do grupy 47.1. Jeżeli żywność, napoje i wyroby tytoniowe stanowią co najmniej 35% wartości dodanej należy wybrać podklasę 47.11.Z „Sprzedaż detaliczna niewyspecjalizowana z przewagą żywności, napojów lub wyrobów tytoniowych”. We wszystkich pozostałych przypadkach należy klasyfikować w 47.12.Z „Pozostała sprzedaż detaliczna niewyspecjalizowana”.

Tabela 3. Przykładowe zaklasyfikowanie sprzedaży detalicznej opisanej w pkt. b.

Grupa	Klasa	Podklasa	Nazwa podklasy	Przypadek A	Przypadek B	Przypadek C
47.2	47.21	47.21.Z	Sprzedaż detaliczna owoców i warzyw	5%	20%	5%
	47.22	47.22.Z	Sprzedaż detaliczna mięsa i wyrobów z mięsa	10%	15%	5%
47.5	47.54	47.54.Z	Sprzedaż detaliczna elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego	45%	45%	5%
47.6	47.61	47.61.Z	Sprzedaż detaliczna książek	15%	10%	45%
	47.62	47.62.Z	Sprzedaż detaliczna gazet i pozostałych periodyków oraz artykułów papirniczych	25%	10%	40%
			ostateczne zaklasyfikowanie podmiotu	podklasa 47.12.Z	podklasa 47.11.Z	podklasa 47.12.Z

W tabeli 3 w celu ostatecznego zaklasyfikowania sprzedaży towarów, przyporządkowanej do pięciu lub więcej podklas, należy określić jaki procent stanowi sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych:

– **przypadek A:**

grupa 47.2 (na którą składają się klasy 47.21 i 47.22, podklasy 47.21.Z i 47.22.Z), stanowi 5% + 10% = 15%,

Zatem właściwym ostatecznym zaklasyfikowaniem sprzedaży towarów jest podklasa **47.12.Z**, ponieważ sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych stanowi mniej niż 35%.

– **przypadek B:**

grupa 47.2 (na którą składają się klasy 47.21 i 47.22, podklasy 47.21.Z i 47.22.Z), stanowi 20% + 15% = 35%,

Zatem właściwym ostatecznym zaklasyfikowaniem sprzedaży towarów jest podklasa **47.11.Z**, ponieważ sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych stanowi 35%.

– **przypadek C:**

grupa 47.2 (na którą składają się klasy 47.21 i 47.22, podklasy 47.21.Z i 47.22.Z), stanowi $5\% + 5\% = 10\%$,

Zatem właściwym ostatecznym zaklasyfikowaniem sprzedaży towarów jest podklasa **47.12.Z**, ponieważ sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych stanowi mniej niż 35%.

48. Powyższe zasady klasyfikowania podmiotów odnoszą się do sprzedaży detalicznej danego podmiotu. Jeżeli podmiot poza handlem detalicznym wykonuje działalności drugorzędne, które polegają także na świadczeniu usług lub wytwarzaniu wyrobów, to nie wpływa to na zaklasyfikowanie jego przeważającej działalności w handlu w sposób opisany powyżej.

3.4. Zasady klasyfikowania specyficznych działalności gospodarczych

3.4.1. Outsourcing, działalność na zlecenie – definicje

49. W niektórych przypadkach podmioty gospodarcze sprzedają wyroby i usługi pod własną marką, ale rzeczywista produkcja wyrobów i usług (taka jak proces przekształcania fizycznego w przypadku produkcji przemysłowej) jest prowadzona w całości lub w części przez inne podmioty w drodze szczególnych ustaleń umownych.

50. W PKD stosuje się następującą terminologię:

- a) zleceniodawca (*principal*) to podmiot, który zawiera umowę z innym podmiotem (tu zwanym zleceniobiorcą) na wykonanie określonych zadań, takich jak część lub cały proces produkcyjny, usługi związane z zatrudnieniem lub usługi pomocnicze,
- b) zleceniobiorca (*contractor*) to podmiot wykonujący określone zadania na zlecenie, takie jak część lub cały proces produkcyjny, usługi związane z zatrudnieniem lub usługi pomocnicze, w stosunku umownym ze zleceniodawcą,
- c) zlecenie wykonania usług na zewnątrz zwane „*outsourcingiem*” lub „*podwykonawstwem*” – kontrakt, zgodnie z którym zleceniodawca wymaga od zleceniobiorcy wykonania określonego zadania, na przykład części lub całego procesu produkcyjnego, usług związanych z zatrudnieniem lub usług pomocniczych,
- d) producent wyrobów bez fabryki (FGP) jest zleceniodawcą prowadzącym działalność przedprodukcyjne (na przykład badania, projektowanie, specyfikację produktów) oraz poprodukcyjne (na przykład logistykę, marketing, politykę ilościową i cenową), natomiast zleca na zewnątrz czynności związane z fizycznym wytworzeniem wyrobów (na przykład na podstawie umowy wytwarzania kontraktowego),
- e) zleceniobiorcy, to jest podmioty prowadzące działalność na zlecenie, są zazwyczaj klasyfikowani w tych samych grupowaniach PKD, co podmioty produkujące te same wyroby lub usługi na własny rachunek; wyjątek od tej zasady stanowi działalność handlowa, dla której istnieją oddzielne grupowania dla takiej działalności zlecanej na zewnątrz (grupa 46.1 „Sprzedaż hurtowa realizowana na zlecenie”).

3.4.1.1. Outsourcing części procesu produkcyjnego

51. Zleceniodawca zlecający część procesu produkcyjnego na zewnątrz jest klasyfikowany do podklasy dotyczącej całego procesu produkcyjnego, czyli jest klasyfikowany tak, jakby wykonywał cały proces, w tym samą pracę zakontraktowaną. Zleceniobiorca jest klasyfikowany jak podmioty produkujące takie same wyroby lub usługi na własny rachunek.
52. Dotyczy to nie tylko *outsourcingu* usług pomocniczych w procesie produkcyjnym, takich jak działalność rachunkowo-księgową, ale także *outsourcingu* części podstawowego procesu produkcyjnego (wyrobu lub usługi), takich jak części przemysłowego procesu produkcyjnego.

3.4.1.2. Outsourcing całego procesu produkcyjnego

53. Zleceniodawca zlecający zleceniobiorcy wykonanie pełnego procesu produkcyjnego wyrobu lub usługi, jest klasyfikowany jakby prowadził sam proces produkcyjny. Dotyczy to wszystkich działalności związanych z produkcją usług, w tym dla budownictwa. W przypadku produkcji przemysłowej zastosowanie mają jednak poniższe szczególne warunki.
54. W przypadku produkcji zleceniodawca dostarcza zleceniobiorcy specyfikacje techniczne działalności wytwórczej, która ma zostać przeprowadzona na materiałach wejściowych. Materiały wejściowe mogą być dostarczane (być własnością) zleceniodawcy. Przykładami takich działalności są: produkcja metali (kucie, odlewanie, cięcie, tłoczenie i odlewnictwo), obróbka metali (na przykład chromowanie), produkcja odzieży, wykańczanie odzieży i podobne podstawowe części procesu produkcyjnego. Zleceniobiorca jest klasyfikowany jak podmioty produkujące takie same wyroby na własny rachunek.
55. Zleceniodawca jest klasyfikowany w sekcji C „Przetwórstwo przemysłowe”, jeżeli jest właścicielem produktu wyjściowego oraz spełnia co najmniej jeden z następujących warunków:
 - a) jest właścicielem materiałów wejściowych (surowców lub towarów pośrednich) do procesu produkcyjnego lub
 - b) jest właścicielem produktów własności intelektualnej (IPP).
56. Producent wyrobów bez fabryki (FGP) jako kontrolujący produkcję wyrobu, podejmujący działalność gospodarczą i dostarczający specyfikacje techniczne wymagane do wytworzenia wyrobu, który w pełni zleca proces związany z fizycznym wytworzeniem produktu, jest klasyfikowany do sekcji C. Producent wyrobów bez fabryki dostarcza nakłady na własność intelektualną, takie jak projektowanie produktu, bez pobierania opłat za prawo do korzystania z własności intelektualnej, ale zleca zarówno nabycie wszystkich materiałów do produkcji, jak i proces produkcji na rzecz zleceniobiorcy.
57. Zleceniodawca, który całkowicie zleca proces związany z fizycznym wytworzeniem produktu i nie jest właścicielem materiałów wejściowych oraz nie dostarcza nakładów na własność intelektualną (w przeciwieństwie do FGP), w rzeczywistości nabywa od wykonawcy gotowy produkt z zamiarem jego odsprzedaży. Taka działalność jest klasyfikowana w sekcji G „Handel hurtowy i detaliczny”, w szczególności w zależności od rodzaju sprzedaży i konkretnego rodzaju sprzedawanego wyrobu.

3.4.1.3. Outsourcing pozostałych procesów produkcyjnych i usługowych

58. W przypadku gdy zleceniodawca zlecający podwykonawstwo robót budowlanych innym podmiotom (zleceniobiorcom) jest odpowiedzialny za cały proces budowlany, zarówno zleceniodawca, jak i zleceniobiorca są sklasyfikowani w sekcji F „Budownictwo” do podklasy odpowiadającej prowadzonej działalności budowlanej.
59. W przypadku gdy zleceniodawca wykonuje całość lub część procesu produkcyjnego (wyrobu lub usługi), ale zleca zleceniobiorcy czynności pomocnicze (takie jak usługi księgowo lub informatyczne), które nie są częścią procesu produkcyjnego i nie prowadzą bezpośrednio do wyprodukowania końcowego wyrobu lub usługi, ale wspierają ogólne funkcjonowanie zleceniodawcy jako podmiotu produkcyjnego, działalność zleceniodawcy jest klasyfikowana do tej samej podklasy PKD, która reprezentuje główny proces produkcyjny. Zleceniobiorca jest klasyfikowany zgodnie z konkretną działalnością, którą prowadzi, na przykład do podklasy 69.20.A „Działalność rachunkowo-księgową”, 62.20.A „Działalność w zakresie cyberbezpieczeństwa”, 62.20.B „Pozostała działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki oraz zarządzaniem urządzeniami informatycznymi”.
60. Zleceniodawca zlecający część procesu produkcji produktów mieszczącego się w sekcjach: sekcji A „Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo”, sekcji B „Górnictwo i wydobywanie”, sekcji D „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz sekcji E „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, jest klasyfikowany tak, jakby wykonywał cały proces produkcji. W tym przypadku działalność zleceniobiorcy jest klasyfikowana tak, jak działalność podmiotów produkujących te same produkty na własny rachunek. Zleceniobiorca prowadzący również inną działalność, powinien być klasyfikowany zgodnie z zasadą wartości dodanej.
61. W przypadku gdy zleceniodawca zleca cały proces produkcji mieszczący się w sekcjach: sekcji A „Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo”, sekcji B „Górnictwo i wydobywanie” oraz sekcji E „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, ale nie jest właścicielem materiałów wejściowych (na przykład nasion, roślin, drzew, stad zwierząt, narybku), w rzeczywistości nabywa od zleceniobiorcy gotowy produkt z zamiarem jego odsprzedaży. Taka działalność jest klasyfikowana do działu 46 „Handel hurtowy” (w zależności od działalności i konkretnego sprzedawanego produktu). Zleceniobiorca jest klasyfikowany jak podmioty produkujące te same produkty na własny rachunek.
62. Zleceniodawca zlecający na zewnątrz cały proces produkcji mieszczący się w sekcji D „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych” jest klasyfikowany do sekcji D zgodnie z wykonywaną działalnością i konkretnym sprzedawanym produktem.
63. W odniesieniu do *outsourcingu* usług (na przykład obsługi klienta za pośrednictwem *call center*) zleceniodawcę zlecającego na zewnątrz część zadań związanych z produkcją usług należy klasyfikować jak podmioty świadczące cały proces usługowy. Zleceniobiorca jest klasyfikowany zgodnie z częścią świadczonych przez niego usług. W przypadku gdy zleceniodawca zleca podwykonawstwo całej działalności usługowej, zarówno zleceniodawca, jak i zleceniobiorca są klasyfikowani tak, jakby prowadzili pełną działalność usługową.

3.4.2. Działalność pośrednictwa

64. Działalność w zakresie usług pośrednictwa to działalność ułatwiająca transakcje między nabywcami a sprzedającymi w celu zamawiania lub dostarczania wyrobów i usług za opłatą lub prowizją, bez przejęcia własności wyrobów lub świadczenia usług będących przedmiotem pośrednictwa. Działalność ta może być wykonywana drogą elektroniczną (przez Internet, platformy cyfrowe, e-mail) lub w inny sposób (przez kontakt bezpośredni, obwoźnie, telefonicznie, drogą pocztową). Przychody z tytułu pośrednictwa mogą obejmować inne źródła przychodów, takie jak przychody z reklam. Definicja ta nie obejmuje działalności w zakresie usług finansowych i ubezpieczeniowych, która jest sklasyfikowana w sekcji L „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”.
65. W celu odzwierciedlenia działalności pośrednictwa w klasyfikacji PKD utworzono oddzielne grupy, klasy, podklasy w działach obejmujących produkcję wyrobów i usług. W związku z tym powstałe nowe grupowania w połączeniu z już istniejącymi grupowaniami mogą identyfikować wszystkie niefinansowe usługi pośrednictwa, które stanowią obecnie istotny element w dostarczaniu podstawowych wyrobów lub usług mieszczących się w odpowiednich działach. Działalność pośrednictwa (z wyjątkiem pośrednictwa pieniężnego), której nie można zaklasyfikować do odpowiedniej podklasy dedykowanej produkcji wyrobów i usług, lub które obejmuje kilka działów, mieści się w podklasie 82.40.Z „Pośrednictwo w zakresie działalności wspomagającej prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie indziej niesklasyfikowane”.

3.4.3. Działalność finansowa

66. W ostatnich latach pojawiły się różne innowacje w zakresie wykonywania działalności finansowej. Niektóre przykłady tych innowacji obejmują zwiększone wykorzystanie technologii cyfrowych w celu ułatwienia wykonywania działalności finansowej lub dostępu do niej, ekspansję na wielu rynkach finansowych przez podmioty inne niż tradycyjne banki oraz większą liczbę działalności finansowych, wykonywane przez tradycyjne podmioty, które prowadzą działalność finansową. Pośrednictwo finansowe wspomagane przez technologie informacyjno-komunikacyjne (technologie cyfrowe) jest również włączone do sekcji L „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”.
67. Nie utworzono żadnych nowych grup, klas i podklas do klasyfikacji działalności prowadzonej przez podmioty zajmujące się technologiami finansowymi (*FinTech*), które wykorzystują techniki cyfrowe do świadczenia, poprawy lub zwiększania dostępu do usług finansowych. Działalność taka jest zintegrowana z istniejącą strukturą PKD, ponieważ nie jest ona postrzegana jako nowa działalność, lecz jako istniejąca działalność prowadzona za pomocą nowych technologii. Działalność podmiotów *FinTech* jest klasyfikowana na podstawie ich przeważającej działalności gospodarczej. W związku z tym działalność podmiotu *FinTech* prowadzącego głównie pośrednictwo finansowe lub inną działalność finansową i ubezpieczeniową, zostanie sklasyfikowana w sekcji L „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”. Natomiast w przypadku, gdy działalność podmiotu polega na dostarczaniu technologii cyfrowej, która wspiera świadczenie usług finansowych, zostanie ona sklasyfikowana w sekcji K „Działalność usługowa w zakresie telekomunikacji, programowania komputerowego, doradztwa, infrastruktury obliczeniowej oraz pozostała działalność usługowa w zakresie informacji”. Działalność w zakresie dostarczania technologii cyfrowej obejmuje, na przykład: dostarczanie oprogramowania wykorzystywanego przez podmioty świadczące usługi finansowe do ich ulepszenia oraz cyfryzacji, procedur zarządzania ryzykiem, monitorowania regulacyjnego,

- sprawozdawczości regulacyjnej, dochodzenia roszczeń finansowych, dostarczania infrastruktury informatycznej (w tym sprzętu i oprogramowania) oraz analityki mającej na celu wspieranie ubezpieczeń, dystrybucji, ustalania cen, rozpatrywania roszczeń i tym podobne.
68. Sekcja L obejmuje dwie grupy – 64.2 „Działalność spółek holdingowych i spółek pozyskujących finansowanie na rzecz innych podmiotów” oraz 64.3 „Działalność trustów, funduszy i podobnych instytucji finansowych”. Do tych grupowań należy klasyfikować między innymi działalności prowadzone przez podmioty, które nie prowadzą żadnej rzeczywistej działalności, takiej jak uzyskiwanie przychodów ze sprzedaży produktów i świadczenia usług. Zwykle nie zatrudniają one pracowników i wykraczają poza normalny zakres PKD (w oparciu o wartość dodaną lub wskaźniki pomocnicze są one włączone do PKD wyłącznie w celu ułatwienia klasyfikacji podmiotów w statystycznych rejestrach przedsiębiorstw).
 69. Klasyfikując działalność wykonywaną przez podmiot według tych dwóch grup, należy zwrócić uwagę również na inne podklasy (66.30.Z „Działalność związana z zarządzaniem funduszami”, 70.10.A „Działalność biur głównych”, 70.10.B „Działalność central usług wspólnych” i 70.20.Z „Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i pozostałe doradztwo w zakresie zarządzania”), które obejmują działalność podmiotu generującą wartość dodaną w prowadzonej działalności gospodarczej.
 70. Grupa 64.2 „Działalność spółek holdingowych i spółek pozyskujących finansowanie na rzecz innych podmiotów” obejmuje działalności spółek holdingowych i spółek pozyskujących finansowanie, których przeważającą działalnością jest odpowiednio bycie właścicielem grupy podmiotów lub organizowanie i przekazywanie funduszy w ramach grupy.
 71. Grupa 64.3 „Działalność trustów, funduszy i podobnych instytucji finansowych” obejmuje działalność podmiotów prawnych zorganizowanych w celu gromadzenia papierów wartościowych lub innych aktywów finansowych, bez zarządzania nimi, w imieniu udziałowców lub beneficjentów.
 72. Podklasa 66.30.Z „Działalność związana z zarządzaniem funduszami” obejmuje działalność prowadzoną na zlecenie.
 73. Klasa 70.10 „Działalność central (*head offices*)” obejmuje nadzór nad powiązаныmi podmiotami i zarządzanie nimi, sprawowanie kontroli operacyjnej i bieżące zarządzanie.
 74. Podklasa 70.20.Z „Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i pozostałe doradztwo w zakresie zarządzania” obejmuje działalność doradczą związaną z takimi zagadnieniami jak planowanie strategiczne i organizacyjne przedsiębiorstwa, cele i polityka marketingowa, polityka związana z zatrudnieniem i tym podobne.
 75. Identyfikacja przeważającej działalności podmiotu prowadzącego wiele działalności, spośród wspomnianych powyżej, powinna być dokonana na podstawie wartości dodanej. Należy wziąć pod uwagę fakt, że zyski kapitałowe nie stanowią wartości dodanej i w związku z tym nie powinny być brane pod uwagę.

3.4.4. Administracja publiczna

76. W sekcji P „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne” nie wszystkie organy administracji publicznej są automatycznie klasyfikowane. W PKD nie ma jednego grupowania, które opisywałoby wszystkie działalności prowadzone przez jednostki sektora publicznego.

77. Jednostki prowadzące działalność na poziomie krajowym, regionalnym lub lokalnym, które są wyraźnie związane z innymi obszarami PKD, są klasyfikowane w odpowiednich sekcjach.
78. Na przykład działalność szkół średnich zarządzanych przez władze centralne lub samorządowe jest przyporządkowana do grupy 85.3 „Szkoly ponadpodstawowe i placówki ksztalcenia policealnego”, podczas gdy administracja publiczna opracowująca programy edukacyjne mieści się w podklasie 84.12.Z „Kierowanie działalnością usługową w zakresie ochrony zdrowia, edukacji, kultury oraz pozostałych usług społecznych”. Podobnie działalność szpitali publicznych jest zaklasyfikowana do podklasy 86.10.Z „Działalność szpitali”, podczas gdy administracja zdrowia publicznego mieści się w podklasie 84.12.Z „Kierowanie działalnością usługową w zakresie ochrony zdrowia, edukacji, kultury oraz pozostałych usług społecznych”. W sekcji P klasyfikuje się nie tylko jednostki sektora publicznego, ale również jednostki prywatne prowadzące działalność typową dla administracji publicznej.
79. Dział 84 „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne” obejmuje działalność ustawodawczą i wykonawczą prowadzoną przez centralne i naczelné organy administracji państwowej, terenowe organy administracji rządowej i organy samorządowe w zakresie sprawowania funkcji wewnętrznej państwa w sferze finansowej, podatkowej, gospodarczej, kulturalnej, edukacji, ochrony zdrowia i pozostałej socjalnej, działalność wykonawczą związaną ze sprawowaniem funkcji zewnętrznych państwa w sferze spraw zagranicznych i obronności, działalność w sferze ochrony bezpieczeństwa państwa oraz porządku i bezpieczeństwa publicznego, działalność wymiaru sprawiedliwości łącznie z wykonywaniem wyroków sądowych, z wyłączeniem działalności komorników, działalność związaną z obowiązkowymi zabezpieczeniami społecznymi. Niemniej jednak status prawny lub instytucjonalny jednostki, która go prowadzi, nie jest sam w sobie czynnikiem decydującym o przynależności działalności do tego działu.

3.4.5. Instalowanie na miejscu przeznaczenia

80. Za działalność budowlaną specjalistyczną uważa się między innymi działalność polegającą na instalowaniu lub montażu elementów lub urządzeń w budynkach w celu ich funkcjonowania, sklasyfikowaną w dziale 43 „Roboty budowlane specjalistyczne”.
81. Instalowanie maszyn i urządzeń innych niż związane z funkcjonowaniem budynków (lub obiektów inżynierii lądowej i wodnej) jest sklasyfikowane w grupie 33.2 „Instalowanie maszyn przemysłowych, sprzętu i wyposażenia”.

3.4.6. Naprawa i konserwacja

82. Czynności związane z naprawą lub konserwacją wyrobów mogą być zaklasyfikowane w jednym z poniższych grupowań w zależności od rodzaju wyrobów:
- a) naprawa i konserwacja gotowych wyrobów metalowych, maszyn i urządzeń, mieści się w grupie 33.1 „Naprawa i konserwacja metalowych wyrobów gotowych, maszyn i urządzeń”,
 - b) naprawa budynków i obiektów inżynierii lądowej i wodnej, mieści się w dziale 43 „Roboty budowlane specjalistyczne”,
 - c) naprawa i konserwacja komputerów i sprzętu (tele)komunikacyjnego, mieści się w grupie 95.1 „Naprawa i konserwacja komputerów i sprzętu (tele)komunikacyjnego”,

- d) naprawa i konserwacja artykułów użytku osobistego i domowego, mieści się w grupie 95.2 „Naprawa i konserwacja artykułów użytku osobistego i domowego”,
- e) naprawa i konserwacja pojazdów silnikowych i motocykli, mieści się w grupie 95.3 „Naprawa i konserwacja pojazdów silnikowych, w tym motocykli”.

3.4.7. Jednoosobowe podmioty gospodarcze

83. Jednoosobowe podmioty gospodarcze są klasyfikowane według prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, która niekoniecznie jest identyczna z działalnością gospodarczą podmiotu, dla którego pracują. Na przykład niezależnego lekarza pracującego w szpitalu należy klasyfikować do grupy 86.2 „Praktyka lekarska i dentystyczna”, w zależności od specjalistycznych usług medycznych świadczonych przez jednoosobowy podmiot gospodarczy.

4. Od PKD 2007 do PKD 2025

4.1. Zmiany w strukturze

84. Poniższa tabela 4 przedstawia zestawienie sekcji PKD 2007 a PKD 2025. Sekcja J w PKD 2007 została podzielona na dwie sekcje J i K w PKD 2025, co spowodowało zmiany symboli literowych dalszych sekcji.

Tabela 4. Zestawienie grupowań PKD 2007 i PKD 2025 na poziomie sekcji

PKD 2007		PKD 2025	
Sekcja	Opis	Sekcja	Opis
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	A	Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo
B	Górnictwo i wydobywanie	B	Górnictwo i wydobywanie
C	Przetwórstwo przemysłowe	C	Przetwórstwo przemysłowe
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
F	Budownictwo	F	Budownictwo
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	G	Handel hurtowy i detaliczny
H	Transport i gospodarka magazynowa	H	Transport i gospodarka magazynowa
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
J	Informacja i komunikacja	J	Działalność wydawnicza i nadawcza oraz związana z produkcją i dystrybucją treści
		K	Działalność usługowa w zakresie telekomunikacji, programowania komputerowego, doradztwa, infrastruktury obliczeniowej oraz pozostała działalność usługowa w zakresie informacji
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	L	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	M	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	N	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	O	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	P	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne
P	Edukacja	Q	Edukacja
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	R	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	S	Działalność związana z kulturą, sportem i rekreacją
S	Pozostała działalność usługowa	T	Pozostała działalność usługowa
T	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	U	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby
U	Organizacje i zespoły eksterytorialne	V	Organizacje i zespoły eksterytorialne

85. Poniższa tabela 5 przedstawia zmiany, w ujęciu liczbowym, między PKD 2007 a PKD 2025. Wzrost liczebności sekcji jest spowodowany podziałem sekcji J zilustrowanym w tabeli 4, natomiast zmniejszona liczba działów wynika z włączenia zakresu działu 45 do działów 46 i 47.

Tabela 5. Różnica ilości grupowań PKD 2007 a PKD 2025

Poziom klasyfikacji	Liczebność grupowań na poszczególnych poziomach		Różnica
	PKD 2007	PKD 2025	
Sekcje	21	22	+1
Działy	88	87	-1
Grupy	272	287	+15
Klasy	615	651	+36
Podklasy	656	728	+72

86. Różnica sekcji, działów, grup, klas i podklas wymieniona w powyższej tabeli 5 stanowi różnicę (dla każdego poziomu) między liczbą grupowań w PKD 2025 a liczbą grupowań w PKD 2007.

4.2. Główne zmiany w stosunku do PKD 2007

4.2.1. Działalność usługowa w zakresie pośrednictwa

87. Dla odzwierciedlenia rosnącego znaczenia działalności usługowej pośrednictwa w działach PKD 2025 utworzono następujące nowe podklasy:

- 35.40.Z „Działalność brokerów i agentów w zakresie energii elektrycznej i gazu ziemnego”,
- 43.60.Z „Pośrednictwo w zakresie specjalistycznych usług budowlanych”,
- 47.91.Z „Pośrednictwo w sprzedaży detalicznej niewyspecjalizowanej”,
- 47.92.Z „Pośrednictwo w sprzedaży detalicznej wyspecjalizowanej”,
- 52.31.Z „Pośrednictwo w transporcie towarów”,
- 52.32.Z „Pośrednictwo w transporcie pasażerskim”,
- 53.30.Z „Pośrednictwo w zakresie działalności pocztowej i kurierskiej”,
- 55.40.Z „Pośrednictwo w zakwaterowaniu”,
- 56.40.Z „Pośrednictwo w zakresie działalności usługowej związanej z żywnością”,
- 61.20.Z „Działalność w zakresie odsprzedaży usług telekomunikacyjnych oraz pośrednictwo w telekomunikacji”,
- 68.31.Z „Pośrednictwo w obrocie nieruchomościami”,
- 74.91.Z „Działalność rzeczników patentowych i działalność marketingowa”,
- 77.51.Z „Pośrednictwo w wynajmie i dzierżawie samochodów osobowych, samochodów kempingowych i przyczep”,
- 77.52.Z „Pośrednictwo w wynajmie i dzierżawie pozostałych dóbr materialnych oraz niefinansowych wartości niematerialnych i prawnych”,
- 82.40.Z „Pośrednictwo w zakresie działalności wspomagającej prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie indziej niesklasyfikowane”,
- 85.61.Z „Pośrednictwo w zakresie prowadzenia kursów i korepetycji”,
- 86.97.Z „Pośrednictwo związane z działalnością lekarską, dentyścianą i pozostałą działalnością w zakresie opieki zdrowotnej”,

- 87.91.Z „Pośrednictwo w zakresie pomocy społecznej z zakwaterowaniem”,
- 95.40.Z „Pośrednictwo w naprawie i konserwacji komputerów, artykułów użytku osobistego i domowego oraz pojazdów silnikowych, w tym motocykli”,
- 96.40.Z „Pośrednictwo w zakresie usług indywidualnych”.

4.2.2. Pozostałe zmiany w strukturze PKD

88. W poniższych sekcjach PKD 2025 wprowadzono następujące zmiany:

Sekcja A „Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo” (działy 01-03)

- Połączenie klas 01.63 „Działalność usługowa następująca po zbiorach” i 01.64 „Obróbka nasion dla celów rozmnażania roślin” (PKD 2007) w jedną klasę 01.63 „Działalność usługowa następująca po zbiorach oraz obróbka nasion dla celów rozmnażania roślin” (PKD 2025).
- Z klasy 03.11 „Rybołówstwo w wodach morskich” (PKD 2007) została wyłączona działalność usługowa związana z połowem ryb na oceanach, morzach i w wewnętrznych wodach morskich, a z 03.12 „Rybołówstwo w wodach śródlądowych” (PKD 2007) została wyłączona działalność usługowa związana z połowem ryb w wodach śródlądowych. Wyłączone działalności zostały przeniesione do nowej grupy 03.3 „Działalność usługowa wspomagająca rybołówstwo i akwakulturę” oraz klasy 03.30 „Działalność usługowa wspomagająca rybołówstwo i akwakulturę” (PKD 2025).

Sekcja C „Przetwórstwo przemysłowe” (działy 10-33)

- Restrukturyzacja działu 14 „Produkcja odzieży”: grupy 14.1 „Produkcja odzieży, z wyłączeniem wyrobów futrzarskich”, 14.2 „Produkcja wyrobów futrzarskich” i 14.3 „Produkcja odzieży dzianej” (PKD 2007) zostały usunięte i utworzono nowe grupy 14.1 „Produkcja odzieży dzianej” oraz 14.2 „Produkcja pozostałej odzieży i dodatków do odzieży” (PKD 2025).
- Zmiana nazwy grupy 16.1 z „Produkcja wyrobów tartacznych” (PKD 2007) na „Produkcja wyrobów tartacznych; obróbka i wykończanie wyrobów tartacznych” (PKD 2025). Utworzono dwie nowe klasy: 16.11 „Produkcja wyrobów tartacznych” i 16.12 „Obróbka i wykończanie wyrobów tartacznych” (PKD 2025). Klasa 16.10 „Produkcja wyrobów tartacznych” (PKD 2007) została usunięta.
- Restrukturyzacja grupy 16.2 „Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania”: z klasy 16.23 „Produkcja pozostałych wyrobów stolarskich i ciesielskich dla budownictwa” (PKD 2007) wyłączono produkcję drzwi i okien z drewna. Wyłączoną działalność przeniesiono do nowej klasy 16.25 „Produkcja drzwi i okien z drewna” (PKD 2025). Utworzono również klasy: 16.26 „Produkcja paliw stałych z biomasy roślinnej”, 16.27 „Wykończanie wyrobów drewnianych” i 16.28 „Produkcja pozostałych wyrobów z drewna oraz wyrobów z korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania” (PKD 2025). Klasa 16.29 „Produkcja pozostałych wyrobów z drewna; produkcja wyrobów z korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania” (PKD 2007) została usunięta.
- Restrukturyzacja grupy 20.5 „Produkcja pozostałych wyrobów chemicznych”: z klasy 20.59 „Produkcja pozostałych wyrobów chemicznych, gdzie indziej niesklasyfikowana” (PKD 2007), wyłączono produkcję biopaliw płynnych. Wyłączoną działalność przeniesiono do klasy 20.51 „Produkcja biopaliw płynnych” (PKD 2025).

- Przeniesienie zawartości dotychczasowych klas 20.51 „Produkcja materiałów wybuchowych”, 20.52 „Produkcja klejów” i 20.53 „Produkcja olejków eterycznych” (PKD 2007) do klasy 20.59 „Produkcja pozostałych wyrobów chemicznych, gdzie indziej niesklasyfikowana” (PKD 2025).
- Restrukturyzacja grupy 22.2 „Produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych”: zmiana kodu klasy 22.23 „Produkcja wyrobów dla budownictwa z tworzyw sztucznych” (PKD 2007) na kod 22.24 „Produkcja wyrobów dla budownictwa z tworzyw sztucznych” (PKD 2025). Z klasy 22.23 (PKD 2007) wyłączono produkcję drzwi i okien z tworzyw sztucznych. Wyłączoną działalność przeniesiono do nowej klasy 22.23 „Produkcja drzwi i okien z tworzyw sztucznych” (PKD 2025). Utworzono również nową klasę 22.25 „Obróbka i wykończanie wyrobów z tworzyw sztucznych” (PKD 2025).
 - Połączenie klas 25.21 „Produkcja grzejników i kotłów centralnego ogrzewania” i 25.30 „Produkcja wytwornic pary, z wyłączeniem kotłów do centralnego ogrzewania gorącą wodą” (PKD 2007) w klasę 25.21 „Produkcja grzejników centralnego ogrzewania, wytwornic pary i kotłów” (PKD 2025).
 - Zmiana kodu z 25.6 „Obróbka metali i nakładanie powłok na metale; obróbka mechaniczna elementów metalowych” (PKD 2007) na 25.5 „Obróbka metali i nakładanie powłok na metale; obróbka mechaniczna elementów metalowych” (PKD 2025). Utworzenie nowej klasy 25.52 „Obróbka cieplna metali” (PKD 2025).
 - Włączenie grupy 26.8 „Produkcja magnetycznych i optycznych niezapisanych nośników informacji” (PKD 2007) do grupy 26.7 „Produkcja instrumentów optycznych, niezapisanych magnetycznych i optycznych nośników informacji oraz sprzętu fotograficznego” (PKD 2025).
 - Utworzenie nowej klasy 28.97 „Produkcja maszyn do wytwarzania przyrostowego” (PKD 2025).
 - Utworzenie klas 30.13 „Produkcja wojskowych okrętów i jednostek pływających”, 30.32 „Produkcja wojskowych statków powietrznych, statków kosmicznych oraz podobnych maszyn” oraz 33.18 „Naprawa i konserwacja wojskowych pojazdów bojowych, okrętów, łodzi, statków powietrznych i statków kosmicznych” (PKD 2025).
 - Restrukturyzacja grupy 31.0 „Produkcja mebli” przez połączenie klas 31.01 „Produkcja mebli biurowych i sklepowych”, 31.02 „Produkcja mebli kuchennych”, 31.03 „Produkcja materaców” i 31.09 „Produkcja pozostałych mebli” (PKD 2007) w nową klasę 31.00 „Produkcja mebli” (PKD 2025).

Sekcja D – zmiana nazwy z „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” (PKD 2007) na „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych” (PKD 2025) (dział 35)

- Restrukturyzacja grupy 35.1: zmiana nazwy z „Wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucja i handel energią elektryczną” (PKD 2007) na „Wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucja energii elektrycznej, handel energią elektryczną” (PKD 2025). Zmiana zawartości i nazw klas 35.11 „Wytwarzanie energii elektrycznej” i 35.12 „Przesyłanie energii elektrycznej” (PKD 2007) na 35.11 „Wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł nieodnawialnych” i 35.12 „Wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych” (PKD 2025). Utworzenie nowych klas 35.16 „Magazynowanie energii elektrycznej” i

35.24 „Magazynowanie paliw gazowych w ramach usług zaopatrzenia sieciowego” (PKD 2025).

Sekcja E „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” (działy 36-39)

- Zmiana zawartości i nazw grupowań w dziale 38: grup 38.2 „Przetwarzanie i unieszkodliwianie odpadów” i 38.3 „Odzysk surowców”, klas 38.21 „Obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne” i 38.22 „Przetwarzanie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych” (PKD 2007) na grupy 38.2 „Odzysk związany z odpadami” i 38.3 „Unieszkodliwianie odpadów bez odzysku”, klasy 38.21 „Odzysk surowców”, 38.22 „Odzysk energii” (PKD 2025). Utworzenie nowej klasy 38.23 „Pozostały odzysk związany z odpadami”.

Sekcja F „Budownictwo” (działy 41-43)

- Grupa 41.1 „Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków” oraz klasa 41.10 „Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków” (PKD 2007) zostały usunięte. Zawartość klasy 41.10 (PKD 2007) przeniesiono do grupy 68.1 „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości na własny rachunek oraz realizacja projektów budowlanych” (PKD 2025).
- Restrukturyzacja działu 43 „Roboty budowlane specjalistyczne”: utworzenie nowych grup 43.4 „Wykonywanie specjalistycznych robót budowlanych w zakresie budowy budynków”, 43.5 „Roboty budowlane specjalistyczne w zakresie inżynierii lądowej i wodnej” oraz 43.6 „Pośrednictwo w zakresie specjalistycznych usług budowlanych” (PKD 2025).
- Zmiana kodu klasy 43.29 „Wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych” (PKD 2007) na 43.24 „Wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych” (PKD 2025). Z 43.29 (PKD 2007) wyłączono działalność montażu izolacji, którą przeniesiono do nowej klasy 43.23 „Montaż izolacji” (PKD 2025).
- **Sekcja G – zmiana nazwy z „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” (PKD 2007) na „Handel hurtowy i detaliczny” (PKD 2025) (działy 46-47)**
- Dział 45 „Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych” (PKD 2007) został usunięty w celu zapewnienia spójnego stosowania zasad klasyfikacji w sekcji G. Oznacza to, że handel hurtowy pojazdów samochodowych został przeniesiony do działu 46 „Handel hurtowy” (PKD 2025), a działalność w zakresie handlu detalicznego pojazdów samochodowych do działu 47 „Handel detaliczny” (PKD 2025). Natomiast działalność związana z konserwacją i naprawą pojazdów samochodowych i motocykli do działu 95 „Naprawa i konserwacja komputerów, artykułów użytku osobistego i domowego oraz pojazdów silnikowych, w tym motocykli” w sekcji T (PKD 2025).
- W handlu hurtowym klasy 46.51 „Sprzedaż hurtowa komputerów, urządzeń peryferyjnych i oprogramowania” oraz 46.52 „Sprzedaż hurtowa sprzętu elektronicznego i telekomunikacyjnego oraz części do niego” (PKD 2007), połączono w jedną klasę 46.50 „Sprzedaż hurtowa urządzeń technologii informacyjnej i komunikacyjnej” (PKD 2025). Ta sama zasada miała zastosowanie do handlu